

УДК 640.4:65.012.4

Мамкічев І.Р.¹, Корнієнко О.М.²

¹ студент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² канд. екон. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ МАЛОГО ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток готельного господарства є одним із ключових напрямів зростання сфери послуг в Україні. Малі готельні підприємства є складовою туристичної інфраструктури. За даними Державного агентства розвитку туризму України, у звіті за 2023 рік наведено статистичну інформацію щодо діяльності підприємств сфери гостинності та надходжень туристичного збору в регіонах, що свідчить про значний потенціал малого готельного бізнесу як складової регіонального розвитку [1]. Малі готелі відіграють провідну роль у формуванні локальних туристичних продуктів, адже здатні пропонувати індивідуалізований сервіс, що підсилює конкурентоспроможність. Вони також сприяють розвитку суміжних секторів – громадського харчування, перевезень, культурно-розважальних послуг. У військовий період саме малі підприємства мають потенціал стати рушієм відновлення туристичної інфраструктури у багатьох регіонах, що зазнали втрат.

В Україні діє стандарт ДСТУ 4269:2003, який регламентує класифікацію готелів та визначає загальні вимоги до їхньої діяльності [2]. Процес створення готельного підприємства передбачає кілька ключових етапів: визначення формату готелю (бутик, апарт-готель, еко-готель тощо), розроблення бізнес-

плану, аналіз конкурентного середовища, вибір місця розташування, визначення цільової аудиторії та стратегії просування. Важливим аспектом є прорахунок окупності проекту, оптимізація витрат і визначення джерел фінансування, зокрема через державні гранти, інвестиційні програми або краудфандинг.

Під час розроблення проекту малого готелю доцільно враховувати принципи енергоефективності, раціонального використання ресурсів і сталого розвитку. У сучасних умовах зростає значення впровадження інноваційних технологій управління готелем: систем онлайн-бронювання, електронної реєстрації клієнтів, автоматизованого управління запасами та «розумних» енергомереж. Крім того, екологічна складова бізнесу, наприклад, застосування сонячних панелей, LED-освітлення, повторного використання води – знижує експлуатаційні витрати та підвищує екологічну привабливість підприємства. Під час розроблення проекту малого готелю важливо враховувати принципи енергоефективності, раціонального використання ресурсів і сталого розвитку.

Слід також брати до уваги соціальний аспект діяльності – створення нових робочих місць, розвиток локальної економіки та підтримку культурної ідентичності регіону. Наприклад, використання елементів місцевої архітектури та традицій у дизайні готелю формує позитивний імідж і може приваблювати внутрішніх та іноземних туристів. За даними аналітичного дослідження «Втрати та перспективи туристичної індустрії України» [3] створення малого готельного підприємства сьогодні розглядається як важливий напрям розвитку сфери гостинності в Україні. Такий проект поєднує сучасні управлінські підходи, інноваційні технології та орієнтацію на якісний сервіс. Урахування державних стандартів, принципів сталого розвитку та вимог ринку сприяє підвищенню ефективності роботи підприємства й зміцненню його конкурентних позицій.

Важливо також упроваджувати сучасні маркетингові інструменти: активну присутність у цифровому просторі, роботу з платформами Booking, Airbnb, TripAdvisor, формування позитивного онлайн-іміджу через відгуки та

SMM-просування. Підприємства, які застосовують комплексну цифрову стратегію, мають вищий рівень заповненості номерів і більш стабільніший фінансовий результат [4].

Отже, відкриття власного готелю може стати прикладом раціонального поєднання економічних, соціальних і екологічних складових розвитку туристичної галузі. Малі готельні підприємства здатні забезпечити не лише створення нових робочих місць, а й підвищення добробуту місцевого населення через активізацію малого бізнесу, розвиток транспортної, культурної та розважальної інфраструктури. У перспективі розвиток малого готельного бізнесу в Україні потребує посилення державної підтримки і податкових пільг, спрощення дозвільних процедур, підвищення інвестиційної привабливості регіонів. Необхідно створювати сприятливі умови для доступу підприємців до фінансових ресурсів, зокрема через програми мікрокредитування, грантову підтримку або державно-приватне партнерство. Водночас важливо забезпечити підготовку кваліфікованих кадрів, адже якість сервісу безпосередньо впливає на репутацію підприємства та його конкурентоспроможність. Доцільно впроваджувати освітні програми з менеджменту готельного бізнесу, сервісу та маркетингу, орієнтовані на практичні навички роботи в умовах сучасного ринку. Системна взаємодія держави, бізнесу та освітніх закладів здатна сформувати стабільну екосистему для сталого розвитку індустрії гостинності.

Список використаних джерел:

1. Державне агентство розвитку туризму України. Звіт про діяльність за 2023 рік. Київ, 2023. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit2023/zvit_DART_2023.pdf (дата звернення: 15.10.2025).
2. ДСТУ 4269:2003. Послуги туристичні. Класифікація готелів. – URL: https://moodle.socosvita.kiev.ua/pluginfile.php/34046/mod_resource/content/1/4269-2003.pdf (дата звернення: 15.10.2025).
3. Аналітичне дослідження «Втрати та перспективи туристичної індустрії України» (2023). URL: <https://nto.ua/assets/files/ntou-library-war-%D0%86mpact->

[analysis.pdf](#) (дата звернення: 15.10.2025).

4. Дубініна А. А., Мамотенко Д. Ю., Корнієнко О. М. Інноваційні технології в туризмі та готельно-ресторанному господарстві. *Інноваційний розвиток туризму та готельно-ресторанного господарства*: монографія. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. С. 27–49.